

Inspectie van het Onderwijs
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

STH IKC De Triangel

Kwaliteitsonderzoek

voorschoolse educatie

Datum vaststelling: 6 september 2019

Samenvatting

Samenvatting

De inspectie heeft op 9 juli 2019 een onderzoek uitgevoerd naar de kwaliteit van de voorschoolse educatie op het speeltaalhuis van IKC De Triangel. Voorschoolse educatie wil zeggen dat er extra aandacht is voor peuters die dat nodig hebben, zoals de peuters met een risico op een (taal) achterstand.

De reden voor dit onderzoek is dat wij in 2019 de kwaliteit van de voorschoolse educatie op kinderdagverblijven in Nederland in beeld brengen. Ook onderzoeken we in de groepen 1 en 2 van basisscholen de kwaliteit van de vroegschoolse educatie voor kleuters met een risico op een (taal)achterstand. We noemen dit onderzoek de meting kwaliteit voor- en vroegschoolse educatie 2019. Dit kinderdagverblijf maakt deel uit van de steekproef die we hebben getrokken. Deze samenvatting is geschreven voor ouders en andere belangstellenden.

In hoofdstuk drie van dit rapport geven wij een waardering voor de verschillende onderdelen die belangrijk zijn voor voorschoolse educatie. Wij noemen dit standaarden. Per standaard beschrijven we wat goed gaat op het kinderdagverblijf en wat nog beter kan.

Wat gaat goed?

We zien dat de pedagogisch medewerkers goed rekening houden met wat de peuters nodig hebben. De pedagogisch medewerkers werken met een programma waarmee zij de ontwikkeling van de peuters stimuleren op het gebied van taal, rekenen, gedrag en bewegen. De pedagogisch medewerkers gebruiken veel taal, ook tijdens verzorgingsmomenten, zodat de peuters nieuwe (Nederlandse) woorden leren. Bovendien is er op het kinderdagverblijf aandacht voor de speelhoeken en het gericht buitenspelen. De pedagogisch medewerkers passen de themahoek bij ieder thema aan, waardoor de peuters fijn spelen en tegelijkertijd nieuwe dingen leren.

Daarnaast houden de pedagogisch medewerkers precies bij hoe het met een peuter gaat. Ze zorgen er goed voor dat peuters extra aandacht en hulp krijgen als ze iets moeilijk vinden. Ook dagen ze de peuters uit om nieuwe dingen te leren. De pedagogisch medewerkers spelen mee in de hoeken en geven de peuters aandacht in kleine

Kinderopvangorganisatie: Kern

LRK-nummer: 109520622

Totaal aantal doelgroepeuters: 8
van de 11 kinderen zijn doelgroepkind

groepjes. De sfeer in de groep vinden we erg fijn en veilig. De pedagogisch medewerkers gaan op een positieve manier met de peuters en elkaar om.

De pedagogisch medewerkers zorgen er ook voor dat ouders weten hoe het met hun peuter gaat. In overleg met de ouders dragen zij deze informatie, voordat de peuter vier jaar wordt, over aan de leraar van groep 1 van de basisschool. We vinden het mooi om te zien dat de pedagogisch medewerkers ouders stimuleren om thuis met hun peuter te spelen en hen nieuwe dingen te leren die ook op het speeltaalhuis aan de orde komen. De ouders met wie we spraken, geven aan dat zij zeer tevreden zijn over hoe het gaat op het kinderdagverblijf en dat hun kind er met plezier naar toe gaat.

Ook volgen de pedagogisch medewerkers verschillende scholingen om steeds beter te worden in hun werk. Daarnaast maken ze gebruik van elkaars talenten.

De leiding van het kinderdagverblijf legt aan de gemeente uit of de voorschoolse educatie op orde is en aan welke ontwikkelpunten ze werken.

Wat kan beter?

Naast bovenstaande positieve punten zijn er ook punten die beter kunnen.

De leiding van het kinderdagverblijf kijkt door het ontbreken van eigen doelen niet in hoeverre de peuters zich voldoende hebben ontwikkeld voor ze naar groep 1 van de basisschool gaan.

Daarnaast werkt het speeltaalhuis niet op een planmatige wijze aan het verbeteren van de kwaliteit van de voorschoolse educatie. Stichting Kern heeft wel een kwaliteitsscan uitgevoerd. Echter door alle personele wisselingen is er besloten om pas op de plaats te maken. In het nieuwe schooljaar zal de scan opnieuw uitgevoerd worden en zal de leiding samen met deze nieuwe medewerkers een verbeterplan opstellen en uitvoeren.

Tot slot merken we op dat Stichting Kern regelmatig ouders bevraagt hoe zij vinden dat het gaat op het speeltaalhuis. Bijvoorbeeld

of ze tevreden zijn over de pedagogisch medewerkers en wat ze van de thema's en activiteiten vinden. Deze gegevens kunnen beter benut worden om de kwaliteit te verhogen.

Vervolg

We sturen een afschrift van dit rapport naar de gemeente.

Inhoudsopgave

1.	Opzet van het kwaliteitsonderzoek	6
2.	Hoofdconclusie en vervolg	8
3.	Resultaten kwaliteitsonderzoek voorschoolse educatie	9
4.	Reactie van de houder	14

1. Opzet van het kwaliteitsonderzoek

De inspectie van het Onderwijs onderzoekt bij een aantal kinderopvangvoorzieningen met gesubsidieerde voorschoolse educatie en op enkele basisscholen met veel doelgroepkinderen in groep 1 en 2 de educatieve kwaliteit, de resultaten en de kwaliteitszorg van deze locaties. Zo ook op het speeltaalhuis van IKC De Triangel.

Werkwijze

Wij vormen ons beeld van de kwaliteit door de praktijk van de voorschool te toetsen aan de standaarden uit het Onderzoekskader 2017 Voorschoolse educatie en primair Onderwijs. Wij hebben onderstaande standaarden onderzocht.

Standaarden voor de voorschool	Onderzocht
Ontwikkelingsproces	
OP1 Aanbod	•
OP2 Zicht op ontwikkeling	•
OP3 Pedagogisch-educatief handelen	•
OP6 Samenwerking	•
Resultaten voorschoolse educatie	
OR1 Ontwikkelingsresultaten	•
Kwaliteitszorg en ambitie	
KA1 Kwaliteitszorg	•
KA2 Kwaliteitscultuur	•
KA3 Verantwoording en dialoog	•

Onderzoeksactiviteiten

We hebben observaties uitgevoerd van de pedagogisch-educatieve praktijk in de groep(en), documenten geanalyseerd, gesprekken gevoerd met de ouders, de pedagogisch medewerkers, de pedagogisch coach en de locatiemanager. Aan het eind van de onderzoeksdag hebben wij de resultaten van het onderzoek besproken met de pedagogisch medewerkers, de pedagogisch coach, de locatiemanager en de regiomanager.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 staan de waarderings, de conclusie en het vervolgtoezicht. Hoofdstuk 3 gaat verder in op de resultaten van het onderzoek op de onderzochte standaarden. In hoofdstuk 4 is de reactie van de houder op het onderzoek en het rapport opgenomen.

Legenda

.....

Waarderingen zoals ze in de rapportages worden weergegeven:

K Kan beter

V Voldoende

G Goed

.....

2 . Hoofdconclusie en vervolg

In dit hoofdstuk beschrijven we de hoofdconclusie en geven we de afzonderlijke waarderings weer per standaard op het speeltaalhuis van IKC De Triangel.

Conclusie

We waarderen de kwaliteit van de voorschoolse educatie op het speeltaalhuis van IKC De Triangel als Ruim voldoende. De vier standaarden van het Ontwikkelingsproces zijn Goed. De standaarden Kwaliteitscultuur en Verantwoording en dialoog zijn Voldoende. De standaarden Resultaten voorschool en Kwaliteitszorg kunnen beter.

Context

Het speeltaalhuis van IKC De Triangel maakt deel uit van Kern Kinderopvang, onderdeel van de SWK-Groep. Het speeltaalhuis is een vve locatie met 1 groep en biedt opvang aan maximaal 16 kinderen. Het speeltaalhuis is gevestigd in een eigen ruimte in basisschool De Triangel in de wijk Seghwaert in Zoetermeer. Naast de eigen ruimte kan er tevens gebruik gemaakt worden van de gymzaal van de basisschool. De groepsruimte wordt gedeeld met de buitenschoolse opvang van dezelfde houder. Sinds 5 maanden is dit team pedagogisch medewerkers door de locatieleiding aangesteld om de kwaliteit van de voor- en vroegschoolse educatie een impuls te geven.

Uit ons onderzoek blijkt tevens dat de basisvoorwaarden voor- en vroegschoolse educatie geen tekortkomingen vertonen.

De GGD-toezichthouder heeft op 21 mei 2019 op deze locatie de basisvoorwaarden onderzocht.

3. Resultaten kwaliteitsonderzoek voorschoolse educatie

In dit hoofdstuk geven wij per kwaliteitsgebied de waarderingen en de resultaten van het onderzoek op het speeltaalhuis van IKC De Triangel.

3.1. Ontwikkelingsproces

Ontwikkelingsproces	K	V	G
OP1 Aanbod			<i>ℓ</i>
OP2 Zicht op ontwikkeling			<i>ℓ</i>
OP3 Pedagogisch-educatief handelen			<i>ℓ</i>
OP6 Samenwerking			<i>ℓ</i>

OP1. Aanbod

De standaard Aanbod waarderen we als Goed.

Het aanbod van het speeltaalhuis is gebaseerd op een vve-programma en gericht op de ontwikkeling van taal, rekenen, motoriek en het stimuleren van de sociaal-emotionele ontwikkeling van de peuters. De pedagogisch medewerkers stellen het aanbod in een jaarplan met thema's op. De stichting heeft de thema's voor meerdere locaties standaard in week- en dagplanningen met doelen uitgewerkt. Het is de bedoeling dat de medewerkers deze uitgewerkte plannen locatieproef maken. Tijdens het bestuderen van de dagplanningen zie je dat de medewerkers nadenken over de invulling van de dag en dat zij oog hebben voor de kinderen, die extra begeleiding of uitdaging nodig hebben. We constateren dat de pedagogisch medewerkers doelgericht werken aan de uitvoering van het aanbod. Het aanbod bereidt de peuters voor op de start in groep 1 van de basisschool.

De pedagogisch medewerkers richten de ruimte aantrekkelijk en uitdagend in. Aan de inrichting zien we dat er aandacht is voor het thema waaraan gewerkt wordt. Ook zijn er voldoende spel- en leermaterialen aanwezig waarmee de peuters ontdekkingen kunnen doen. Wat nog beter kan, is de aandacht voor de ontluikende geletterd- en gecijferdheid van de peuters

OP2. Zicht op ontwikkeling

De standaard Zicht op ontwikkeling waarden we als Goed.

De pedagogisch medewerkers volgen de ontwikkeling van de peuters op de verschillende ontwikkelingsgebieden met behulp van een gestandaardiseerd observatie-instrument. Ze gaan secuur na waar de ontwikkeling van een peuter stagneert en wat mogelijke verklaringen zijn. Dit speeltaalhuis gebruikt, samen met de pedagogisch coach en de zorgcoördinator, de observatiegegevens in een cyclisch proces van doelen stellen, passende educatie bieden aan peuters, evalueren en bijstellen van doelen en het educatieve aanbod. Tijdens de observatie hebben we gezien dat de pedagogisch medewerkers de informatie over de ontwikkeling benutten, om de voorschoolse educatie af te stemmen op de behoeften van individuele peuters en groepjes peuters. De pedagogisch medewerkers bespreken de bevindingen volgens het beleidsplan op vaste momenten in het jaar met ouders. Ook de samenwerking met externe zorgpartners, zoals logopedie, is duidelijk zichtbaar opgenomen in het dagelijks aanbod en handelen.

OP3. Pedagogisch-educatief handelen

Tijdens het onderzoek hebben we het pedagogisch-educatief handelen van de pedagogisch medewerkers geobserveerd.

De standaard Pedagogisch-educatief handelen waarden we als Goed.

De pedagogisch medewerkers zorgen voor een warm en respectvol klimaat waarin de regels en routines duidelijk zijn. Zij werken opbrengstgericht en stellen doelen voor peuters die aansluiten op de zone van naaste ontwikkeling. Daarnaast structureren de pedagogisch medewerkers het aanbod zo dat de peuter het zich eigen kan maken. Dit doen zij met geschikte opdrachten, heldere uitleg, vrij spel en begeleid spel. Dit zorgt ervoor dat de peuters actief en betrokken zijn. De pedagogisch medewerkers zorgen er op een spannende manier voor dat de peuters activiteiten bijwonen die voor hen bedoeld zijn.

Tijdens de observatie zagen we dat de pedagogisch medewerkers de activiteiten evenwichtig over het dagdeel verdelen en dat de tijd effectief wordt benut. De pedagogisch medewerkers stemmen de instructies, spelbegeleiding, opdrachten en tijd af op de behoeften van groepjes en individuele peuters. Zij gebruiken bij de instructies en opdrachten passende werkvormen. Zij gaan actief na of peuters de opdrachten begrijpen en of ze daarmee hun doelen gehaald hebben. Bovendien stimuleren de pedagogisch medewerkers peuters tot interactie, zowel interactie tussen de pedagogisch medewerker en de peuters als interactie tussen peuters onderling. Het is voor deze peuters een echt taalhuis. De medewerkers

gebruiken constant taal, ook bij de dagelijkse routinezaken als eten en verschonen. Tot slot geven de pedagogisch medewerkers de peuters inhoudelijk feedback op hun speel- en leerproces.

OP6. Samenwerking

De standaard Samenwerking waarderen we als Goed.

De leiding van het speeltaalhuis en de pedagogisch medewerkers werken samen met de basisschool door, bij de overdracht, informatie over de doelgroepeuters uit te wisselen. De voorschool geeft daarbij door welk vve-programma de peuter heeft gevolgd en hoe lang hij/zij dit gevolgd heeft. Er zijn afspraken over de wijze waarop ze de gegevens van de peuters aanleveren aan de basisschool. Voor de doelgroepeuters is sprake van een 'warme overdracht' van deze gegevens.

De voorschool en de basisschool zorgen bovendien voor een doorgaande leerlijn van voor- naar vroegschoolse educatie. Er is een doorgaande lijn in het aanbod en het educatief handelen. De zorg en begeleiding, het ouderbeleid en de kwaliteitszorg rondom het jonge kind zijn volgend schooljaar onderwerp van overleg tussen de leiding van de school en het speeltaalhuis. De school en het speeltaalhuis sluiten de thema's vaak gezamenlijk af met een ouder-kind activiteit.

De voorschool ziet ouders als partner in het stimuleren van de ontwikkeling van hun kinderen en zij stemt haar ouderbeleid daar op af. De pedagogisch medewerkers betrekken ouders op verschillende manieren bij de ontwikkeling van hun peuter en stimuleren hen om thuis activiteiten te doen, bijvoorbeeld voorlezen. Zij informeren ouders voldoende over het thema, middels themabrieven. Daarbij geven ze ook aan welke woorden, liedjes en activiteiten aan bod gaan komen, zodat ouders hier thuis op in kunnen spelen. Daarnaast hebben de medewerkers oog voor de thuistaal van de ouders. Er hangt ook een vertaallijstje naast de woordenlijst bij de ingang van het lokaal.

3.2. Resultaten voorschoolse educatie

Resultaten voorschoolse educatie	K	V	G
OR1 Ontwikkelingsresultaten	•		

OR1. Ontwikkelingsresultaten

De standaard Ontwikkelingsresultaten waarderen we als Kan beter.

De leiding en de pedagogisch medewerkers stellen geen concrete doelen op de verschillende ontwikkelingsgebieden die passen bij de kenmerken van de kindpopulatie. Het speeltaalhuis weet onvoldoende of de (doelgroep)peuters zonder of met een beperkte achterstand naar groep 1 van de basisschool gaan.

3.3. Kwaliteitszorg en ambitie

Kwaliteitszorg en ambitie	K	V	G
KA1 Kwaliteitszorg	•		
KA2 Kwaliteitscultuur		•	
KA3 Verantwoording en dialoog		•	

KA1. Kwaliteitszorg

De standaard Kwaliteitszorg waarderen we als Kan beter.

De houder van het speeltaalhuis heeft in haar (pedagogisch) beleidsplan en vve beleid opgeschreven wat ze met de voorschoolse educatie willen bereiken. De houder heeft ook aangegeven hoe zij de kwaliteit van de voorschoolse educatie bewaakt. Daarnaast voert zij een keer in de twee jaar een eigen kwaliteitsscan uit. Aan de hand van de scan maakt zij een verbeterplan. Er zijn echter sinds vijf maanden twee nieuwe pedagogische medewerkers aangesteld. De leidinggevende heeft besloten om de scan en het verbeterplan het volgend jaar opnieuw uit te voeren.

Op dit moment is er dus geen sprake van een cyclische kwaliteitszorg op basis van evaluaties van de ontwikkelresultaten, het pedagogisch en educatief handelen van de pedagogisch medewerkers en de oudertevredenheid.

KA2. Kwaliteitscultuur

De standaard Kwaliteitscultuur waarderen we als Voldoende.

De leiding en de pedagogisch medewerkers werken gezamenlijk aan een voortdurende verbetering van hun professionaliteit. Zo volgen zij verschillende scholing om hun kennis en vaardigheden te versterken. Het beleid van de voorschool om haar visie op de kwaliteit van voorschoolse educatie en ambities te realiseren is breed gedragen. Daarnaast is er een grote bereidheid om gezamenlijk de voorschoolse educatie te verbeteren.

Alle betrokkenen bij dit speeltaalhuis werken resultaatgericht, zijn aanspreekbaar op gemaakte afspraken en zijn zich bewust van de effecten van hun handelen op de kwaliteit van de educatie en op de ontwikkeling van de peuters. We constateren dat de voorschool werkt vanuit een transparante en integere cultuur en dat er sprake is van een duidelijke verantwoordelijkheidsverdeling.

KA3. Verantwoording en dialoog

De standaard Verantwoording en dialoog waarderen we als Voldoende.

De leiding van het kinderdagverblijf verantwoordt zich (via de houder) aan de gemeente over het gevoerde beleid ten aanzien van voorschoolse educatie. Het gaat hierbij bijvoorbeeld over het aantal doelgroepeuters, over het aantal maanden dat zij vve hebben gehad, maar ook over de resultaten van de peutertoetsen. Uit de gesprekken die we voerden met enkele ouders blijkt dat de voorschool open staat voor hun wensen en voorstellen. Ook geven zij aan dat ze via de nieuwsbrief voldoende informatie ontvangen.

4. Reactie van de houder

Hieronder geeft de houder een reactie op de uitkomsten van het onderzoek en geeft de houder aan hoe ze hier mee aan de slag gaat.

- Pag. 3/15 en 12/15 “De leiding/het speelhuis kijkt niet in hoeverre de peuters zich voldoende hebben ontwikkeld voor zij naar groep 1 van de basisschool gaan.”

De leiding van het speelhuis weet of de kinderen een achterstand hebben en als zij een achterstand hebben wordt dit tijdig besproken met onderwijs. Het speelhuis volgt de kinderen met het KIIK-volgsysteem en de kinderen worden met Cito getoetst. Er is voor de kinderen een Plan van Aanpak en er is tutoring. Als het kind uiteindelijk naar school gaat gaan deze gegevens via een warme overdracht (en overdracht formulier) naar school.

- Pag. 3/15 “Daarnaast werkt het speltaalhuis niet op een planmatige wijze aan het verbeteren van de kwaliteit van de voorschoolse educatie.” En pag. 12/15 “De leidinggevende heeft besloten om de scan en het verbeterplan het volgend jaar opnieuw uit te voeren. Op dit moment is er dus geen spraken van een cyclische kwaliteitszorg en de oudertevredenheid.”

Kern Kinderopvang voert op alle locaties een kwaliteitsscan uit. Deze heeft ook plaatsgevonden bij Speeltaalhuis De Triangel. De acties zijn besproken met de pedagogisch medewerkers, er is gekeken of deze acties nog opgepakt moeten worden en wat de nieuwe aandachtspunten/acties zijn. De openstaande acties hadden geen betrekking op de huidige medewerkers op deze groep. Deze groep gaat dus weer mee in de volgende VVE scan. Er is geen sprake van ‘pas op de plaats’ en de leidinggevende heeft niet besloten een nieuwe scan uit te voeren, maar dit is wel degelijk een cyclische VVE kwaliteitszorg.

- Pag. 4/15 “Tot slot merken we op vinden.” en pag. 13/15 “Uit de gesprekken ontvangen.”

Ouders zijn tijdens de inloop welkom, zij krijgen na iedere opvangochtend een uitgebreide overdracht van de pedagogisch medewerkers en als de kinderen 3 maanden bij het speltaalhuis opgevangen worden, is er een evaluatiegesprek. Dit zijn o.a. ook momenten waarop ouders kunnen aangeven hoe zij vinden dat het gaat. Als de kinderen langer bij het speltaalhuis worden opgevangen, worden er weer gesprekken met ouders ingepland.

Daarnaast is dit erg tegensstrijdig met wat er op pag. 4/15 staat. ‘Uit de gesprekken die we voerden ontvangen.’

- Pag. 8/15 'De GGD toezichthouder BSO onderzocht.'
Ik ga er vanuit dat dit onderzoek los staat van de GGD inspectie bij de BSO, maar dat hier verwezen wordt naar de GGD inspectie van het speeltaalhuis op 21 mei 2019 (definitief inspectierapport 28 mei 2019).

Inspectie van het Onderwijs
Postbus 2730, 3500 GS Utrecht
T-algemeen 088 6696000
T-loket (voor vragen) 088 6696060

